

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **J. Č.,** zastoupeného JUDr. Filipem Matoušem, advokátem se sídlem Lazarská 6/11, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Praze,** se sídlem Žitná 12, Praha 2, ve věci kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2005, sp. zn. 9 Ca 193/2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobci **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku městského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze ze dne 24. 6. 2003, č. j. 5760/03-140, a žalobci byla přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 7117 Kč.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož lze podat kasační stížnost z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Namítanou nezákonnost spatřuje stěžovatel v tom, že státní orgán není oprávněn přezkoumávat doručení písemnosti jiného státního orgánu a prokazovat správnost doručení je povinen vždy ten orgán, o jehož písemnost se jedná. V daném případě totiž městský soud

dospěl k závěru, že katastrální úřad nedoručil správně smlouvu opatřenou doložkou o vkladu do katastru, takže nebylo možno zvýšit darovací daň za pozdní podání přiznání k dani. Žalovaný tvrdí, že pro posuzování doručení písemnosti jiného orgánu nemá státní orgán k dispozici relevantní důkazy a navíc by zasahoval do jeho působnosti. Žalobce se proto měl domáhat nápravy u katastrálního úřadu a pokud by tento orgán dospěl k závěru o nesprávném doručení, mělo to být důvodem obnovy daňového řízení, příp. se žalobce mohl u katastrálního úřadu domáhat náhrady škody.

Z uvedených důvodů navrhl stěžovatel zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Z obsahu soudního a správního spisu především plyne, že dne 25. 6. 2001 uzavřeli manželé M. a V. Č. jakožto dárci na straně jedné a žalobce jakožto obdarovaný na straně druhé „darovací smlouvu a smlouvu o zřízení věcného břemene“, přičemž součástí této smlouvy (čl. VII.) je zmocnění pro JUDr. Filipa Matouše k podání návrhu na vklad práva vlastnického a věcného břemene ve smyslu této smlouvy, jakož i ke všem právním úkonům včetně „doručování příslušných rozhodnutí v řízení o vklad práva vlastnického a věcného břemene do katastru nemovitostí“.

Katastrální úřad Praha – západ rozhodnutím ze dne 14. 11. 2001, č. j. V12, V3-3014/2001, povolil vklad práva k nemovitostem na základě předmětné smlouvy, přičemž tuto smlouvu s doložkou o povolení vkladu práva do katastru nemovitostí doručil přímo smluvním stranám, nikoliv JUDr. F. Matoušovi.

Žalobce podal přiznání k dani darovací u Finančního úřadu Praha – západ dne 20. 3. 2002.

Platebním výměrem ze dne 19. 3. 2003, č. j. 19376/03/060962/1895, Finanční úřad Praha – západ žalobci na dani darovací vyměřil částku 52 594 Kč a z důvodu včasného nepodání daňového přiznání tuto částku zvýšil o 2630 Kč a předepsal tak k celkové úhradě 55 224 Kč.

V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobce napadl část výroku, týkající se zvýšení daně z důvodu opožděnosti daňového přiznání o 2630 Kč, když namítl, že v řízení o vklad vlastnického práva podle uzavřené darovací smlouvy byl řádně zastoupen advokátem. Podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) měla být za této situace písemnost doručena pouze zmocněnému zástupci, což se však nestalo. Proto nemohla ani začít běžet lhůta k podání daňového přiznání.

Toto odvolání zamítl stěžovatel shora označeným rozhodnutím ze dne 24. 6. 2003. Vycházel z ustanovení § 21 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, podle něhož je poplatník povinen podat místně příslušnému správci daně přiznání k dani darovací do 30 dnů ode dne, kdy je smlouva s doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí doručena daňovému poplatníkovi. V daném případě žalobce převzal darovací smlouvu s příslušnou doložkou dne 8. 2. 2003 a předmětná lhůta tak skončila dne 11. 3. 2003. Protože však daňové přiznání bylo podáno až 20. 3. 2003, finanční úřad v souladu s ustanovením § 68 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků zvýšil darovací daň o 5 %.

Městský soud v Praze napadeným rozsudkem zrušil shora citované rozhodnutí stěžovatele, a to proto, že je-li podle zákona č. 357/1992 Sb. skutečností právně významnou pro určení počátku běhu třicetidenní lhůty k podání přiznání k dani darovací doručení smlouvy s doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí poplatníkovi daně, je nepochybné, že se tím rozumí toliko doručení provedené v souladu se zákonem. V projednávané věci byl však žalobce zastoupen jmenovaným advokátem a jelikož se na řízení o povolení vkladu vztahuje správní řád, bylo třeba při doručování písemností postupovat v souladu s ním. Podle ustanovení § 25 odst. 3 správního řádu měl katastrální úřad prvopis předmětné smlouvy opatřený doložkou doručit nikoliv žalobci, nýbrž jeho právnímu zástupci, což však neučinil, takže lhůta pro podání přiznání k dani darovací nemohla začít běžet již 8. 2. 2002. Žalobce tedy daňové přiznání nepodal opožděně a zákonné podmínky pro zvýšení daně dle ustanovení § 68 daňového řádu nebyly splněny. Žalobce navíc nesprávnost postupu katastrálního úřadu při doručování namítal již v odvolání proti platebnímu výměru a povinností finančních orgánů proto bylo posoudit, zda smlouva byla doručena v souladu se zákonem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že mezi účastníky řízení není sporu co do skutkových okolností věci, nýbrž toliko co do jejího právního vyhodnocení. To konkrétně znamená, že stěžovatel nesouhlasí s právním názorem městského soudu ohledně posouzení včasnosti podání daňového přiznání. Proto se i zdejší soud v dalším, vázán uplatněným kasačním důvodem, soustředil na správnost výkladu dotčených zákonných ustanovení.

Klíčovým ustanovením je § 68 zákona č. 337/1992 Sb., podle něhož „*nebylo-li daňové přiznání nebo hlášení, nebo dodatečné daňové přiznání nebo hlášení o dani podáno včas, může správce daně zvýšit příslušnou vyměřenou daň až o 10%, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.*“ Ze znění tohoto ustanovení je především patrno, že možnost zvýšit vyměřenou daň představuje sankční opatření ze strany správce daně, přičemž se postihuje porušení povinnosti daňového subjektu, spočívající ve včasném nepodání daňového přiznání.

V daném případě stěžovatel namítá, že státní orgán není oprávněn přezkoumávat doručení písemnosti jiného státního orgánu. S tímto názorem se však Nejvyšší správní soud při jeho aplikaci na projednávanou věc neztotožňuje. Především je totiž třeba vycházet z toho, že základním východiskem právního státu je princip, podle něhož státní moc může být uplatňována jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, zatímco občan může činit vše, co není zákonem zakázáno (čl. 2 odst. 3, 4 Ústavy). Jestliže tedy ani stěžovatel sám nikterak nezpochybňuje skutečnost, že katastrální úřad žalobci řádně nedoručil smlouvu opatřenou doložkou o vkladu do katastru nemovitostí, není možné současně racionálně hájit argumentační pozici, že žalobce byl poprávu sankcionován za opožděné podání daňového přiznání. Jak totiž zcela správně a přesvědčivě vyložil městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku, podle ustanovení § 21 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb. (ve znění účinném v roce 2001) „*poplatník je povinen podat místně příslušnému správci daně přiznání k dani dědické, dani darovací nebo k dani z převodu nemovitostí, a to do 30 dnů ode dne v němž je smlouva s doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí nebo rozhodnutí či jiná listina, kterými příslušný státní orgán potvrzuje nebo osvědčuje vlastnické vztahy k nemovitostem, doručena poplatníkovi daně darovací nebo daně z převodu nemovitostí*.“ V daném případě však byl žalobce zastoupen advokátem, o čemž byl katastrální úřad

informován, a mělo tedy být doručováno zástupci žalobce. Podle ustanovení § 25 odst. 3 správního řádu totiž „*má-li účastník řízení zástupce s plnou mocí pro celé řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci.*“

Lze tak uzavřít, že za situace, kdy předmětná smlouva s doložkou o povolení vkladu nebyla žalobci řádně doručena a kdy zároveň zákonná úprava stanoví za počátek běhu lhůty k podání daňového přiznání právě tento okamžik doručení, není možno žalobce sankcionovat za porušení povinnosti podat včas daňové přiznání. Argumentace, uplatněná v kasační stížnosti, tak svojí podstatou nikterak nezpochybňuje zákonnost právního posouzení věci provedeného v napadeném rozsudku městským soudem. Stěžovatel totiž zcela opomíjí, že sankce představuje důsledek odpovědnostního vztahu a lze k ní přistoupit teprve poté, co je na straně účastníka právního vztahu zjištěna protiprávnost. Tak tomu však v daném případě vůbec nebylo, neboť žalobce žádnou svoji zákonnou povinnost neporušil. Jestliže stěžovatel vychází z toho, že k chybnému postupu došlo ze strany nikoliv správce daně, nýbrž katastrálního úřadu, je nutno připomenout, že mezi jednotlivými státními orgány má existovat určitá souhra, což především znamená, že jejich nedostatečná komunikace a případná pochybení některého z nich se nesmí negativně přenášet na soukromé subjekty. Tyto negativní důsledky by přitom byly dány i postupem, navrhovaným v kasační stížnosti a zcela zbytečně zatěžujícím žalobce, tzn. akceptováním rozhodnutí finančních úřadů a teprve následným domáháním se náhrady škody způsobené nesprávným úředním postupem na katastrálním úřadu.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že tato není důvodná, neboť předmětná právní otázka byla městským soudem posouzena zcela v souladu s právem. Proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalobci náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalobci nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. srpna 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu